

Практичне заняття № 5

Тема : Використання інтерактивних методів навчання на уроках української мови та літературного читання

Мета:

- теоретично обґрунтовувати та визначити доцільність впровадження інтерактивних технологій в навчально-виховному процесі початкової школи;
- використовувати інтерактивні технології для формування життєвих компетентностей учнів, пізнавального інтересу до предмету, виховання оригінального творчого мислення, навичок колективного спілкування, толерантності;
- створювати різноманітні навчальні ситуації для підвищення інтересу до вивчення предметів, розвивати аналітичне мислення студентів;
- виховувати повагу до майбутньої професії.

Ключові поняття: інтерактивне навчання, педагогічна взаємодія, форми інтерактивного навчання, інтерактивні прийоми навчання.

План

1. Взаємодія вчителя і учнів у навчально-виховному процесі як педагогічна проблема.
2. Спілкування та співробітництво учнів на уроці – один з головних принципів формування особистості в системі розвивального навчання.
3. Особливості упровадження технології інтерактивного навчання на уроках мови та читання .
4. Структура уроків словесності із застосуванням інтерактивних технологій .

Література

1. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / Авт.-упор. І.І.Дівакова. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. –157с.
2. Стрибна О. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи / О. В. Стрибна, А. О. Сошенко. –Х.: ВГ «Основа», 2005. –С. 13-21.
3. Штабова Л. Професійна підготовка майбутнього вчителя / Л. Штабова // Початкова школа. – 2011. – №1. – С.1-3.

Питання для самоконтролю:

- Що означає термін «педагогічна взаємодія»?
- Які сфери людської життєдіяльності виділяють вчені?
- «Мозкова атака» як спосіб пошуку та вирішення проблеми на уроці.
- Які є способи організації взаємодії з учнями?
- Як поетапно може застосовуватися групова форма навчання мол. школярів?
- Які інтерактивні прийоми можуть бути застосовані на уроках рідної мови?

Питання для проблемного обговорення:

- Як ви вважаєте, чому зараз на часі проблеми інтерактивного навчання молодших школярів? Відповідь обґрунтуйте з психолого-педагогічних позицій на основі аналізу сучасних тенденцій розвитку педагогічної науки.

Практичне завдання:

1. Опрацюйте фрагменти уроків з використанням інтерактивних технологій.

«Вузлики»

Літературне читання, 3 клас. Тема. «Усна народна творчість»

На етапі вивчення нового матеріалу на уроках читання можна використати інтерактивний метод «вузлики» і запропонувати картки для розширення кута зору під час читання.

Щоб прочитати зашифровані слова, необхідно в кожному горизонтальному рядку закреслити три однакові літери.

А С Я М К С М А С Е М А

Ч Ю А С Т Ю У В А Ю Н Н Я

Б Я Т Ь Н А Н Я К Б Е Н Я

В К З О Й В К З О З К В О

Д Я Щ К Щ У Щ В А Н Н Я

(Яке частування – таке й дякування)

Х Е Ц Х Ч Е Ц И Х Е Я Ц

В Я І Д Я Н В А Я Н Г А Н

Ч Д Т А Д О А Ч Г О Ч Д А

К О Й Б М К К О Б М О Б М

П Ю Е Р Ю Е Ю М О Г А

(Чия відвага, того й перемога)

- До яких казок підходять ці прислів'я?

(«Лисиця та Журавель», «Колосок», «Кирило Кожум'яка»).

У кожному рядку знайди «зайве» слово

Сокіл – стрепет – сайгак – сич

Щука – форель – горбуша – фазан

Рись – слон – тигр – кішка

Віз – карета – машина – мотоцикл

Українська мова, 3 клас. Тема. Дієслово.

Проблемна гра «Так чи ні»

(Учні стверджують або заперечують, доводячи свою позицію).

- Дієслово означає дію предмета.
- Дієслово відповідає на питання *хто? що?*
- Дієслово змінюється разом з іменником, з яким зв'язане в реченні.
- Дієслово в реченні не є головним членом.
- *Не* з дієсловами пишеться разом.
- Дієслово в неозначеній формі відповідає на питання *що робив? що зробив?*

«Робота в парах»

Літературне читання, 4 клас. Тема. М. Рильський «Ким хочеш бути, хлопчику?»

Підбиваючи підсумок уроку, пропоную дітям розказати про себе. У бесіді використати подані початки речень, доповнюючи їх по-своєму.

- Мене цікавить...
- Я люблю читати...
- У мене добре виходить...
- Мені хочеться бути схожим на...
- Бути справжньою людиною – це значить...

Літературне читання, 4 клас. Тема. Весь світ в собі книжка вмістила дбайливо.

Складання плану в парах.

Кожна пара зачитує свій план. Колективно визначають найбільш вдало дібрані заголовки до частин і записують на дошці.

Орієнтовний план

1. Як створюється домашня бібліотека.
2. Як правильно розмістити книги.
3. Бібліотечка має бути різноманітною.
4. Не псуй свої книжки.
5. Запеклі вороги книги.
6. Якщо книги намокли.

«Робота в групах»

Літературне читання, 3 клас. Тема. Усна народна творчість.

Учасники стають у коло з учителем. Пропоную їм розказати, що думають про них їхні друзі. Наприклад, про себе кажу: «Я думаю, що друзі вважають мене цікавою, доброю, веселою людиною». Аналогічно всі учасники по черзі промовляють свої думки вголос. Всім учасникам роздаю різнокольорові смужки, на звороті яких записані слова з прислів'їв. Організуються групи, потім зачитуються складені таким чином прислів'я.

Прислів'я, які пропонуються дітям.

1. З добрим дружись, а лихих стережись.
1. Гостре словечко коле сердечко.
2. Усе добре переймай, а зла уникай.
3. Умій сказати, умій і змовчати.
4. За добро добром платять.
5. Праця чоловіка годує, а лінь – марнує.
6. Робиш добро – не кайся, робиш зло – зла й сподівайся.

По одному учаснику від групи пояснюють значення свого прислів'я.

«Карусель»

Цей варіант кооперативного навчання найбільш ефективний для одночасного включення всіх учасників в активну роботу з різними партнерами. Таку форму роботи використовую для закріплення вивченого матеріалу. Наприклад, **в 4 класі після вивчення теми «Частини мови».** Для роботи відбираю 6 учнів, які найактивніше працювали при вивченні даної теми. Кожен з них повинен підготувати по 10 питань. Один по темі «Іменник», другий – «Дієслово» і т. д. Перші шість учнів стають по колу спиною один до одного. Це внутрішнє коло. Воно нерухоме, зовнішнє увесь час рухається. Учні зовнішнього кола в руках мають листок, на якому в стовпчик записані теми. Учні внутрішнього кола задають по 1 питанню і виставляють оцінку на листочок, після цього учні переходять на один крок вправо і опиняються перед новим партнером – «вчителем». Після опитування учні здають свої листочки вчителю, де він підводить підсумок і виставляє оцінку.

Технологія «блайднес»

Літературне читання, 3 клас. Тема.Олег Буцень «Наше відкриття»

- Об'єднайтеся у групи по 5 учнів. Кожен із вас отримує один абзац оповідання, опрацьовує свою частину і повідомляє її зміст групі. Ви разом вирішуєте, у якій послідовності потрібно об'єднати уривки, щоб утворився зв'язний текст. Зміст уривка переказуєте, до нього можна ставити запитання, але колективно не перечитуєте. Перевірка результатів роботи в групі.

- Запропонуйте рішення своєї групи. Прочитайте відновлений текст (один учень від одної групи).

2.Розробити фрагмент уроку літературного читання в 3 класі з використанням технологій інтерактивного навчання.